

HUSITA

Časopis Pražské diecéze CČSH

číslo 4/2020 | ročník XVIII | srpen 2020

Nově
zrekonstruovaný
Husův sbor
v Rakovníku

Husita

 vychází 6x ročně**Vydává**

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630
Tisk: Dobeš, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

**Pověřená redaktorka
a jazyková korektura**

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení, R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

E. Arnoštová, J. Boček, RNDr. M. Hlasivcová,
PhDr. B. Koblíček, DiS., PhDr. J. Koblíková,
Mgr. J. Krajčířiková, Mgr. K. M. Lukasová,
Ing. M. Matoušková, PhDr. O. Nytrová,
Ing. M. Poloprutská, K. Salmonová,
PhDr. J. Škoda, Mgr. H. Tonzarová, Th.D.,
Ing. M. Vrána, Bc. A. Zavřelová,

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Mgr. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058
mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–5

Památník bitvy
Na Běhání

6–7

Z pozůstalosti
bratra patriarchy

8

Na Krakovci
5. 7. 2020

9

Pozvánka na
slavnostní setkání
k 100. výročí ČČSH

10–11

Zprávy
ze Směrovky

12–14

Vzpomínky
malostranské (12)

15–16

Nová pamětní
deska v Huso-
vě sboru
v Čelákovcích

17

Černá Hora

18–20

Perla Balkánu

21

Festival pěveckých
sborů v Táboře

22–23

Tábor NPK Husita

24–25

Tudy kráčely
dějiny

26

Ekologická báseň

27–28

Už se nám
stýskalo,
Teologická
konference

29–31

Recenze básnické
sbírky Mileny
Fucimanové
„Nezabíjejte
toho krocana“

32–33

Cesta k poznání,
naději a vizi

34–35

Esej

36

Pozvánka na XX.
Pouť na Sázavě

Věřím, že Bible je tím nejlepším darem, který kdy Bůh lidem dal.
Veškeré dobro od Spasitele světa je k nám
komunikováno skrze tuto knihu.

Abraham Lincoln

8

Na Krakovci 5. 7. 2020

10

Svatojánská slavnost ve Směrovce

15

Nová pamětní deska v Husově sboru v Čelákovících

23

Tábor NPK Husita

18

Černá Hora perla Balkánu

32

Cesta k poznání, naději a vízi

KDOŽ SÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI A ZÁKONA JEHO!

Tóny husitského chorálu provázely v neděli 21. června k památníku bitvy Na Běhání v Chabařovicích dva vzácné hosty – pražského biskupa Církve československé husitské a farářku náboženské obce CČSH v Ústí nad Labem, aby zde v 9 hodin odsloužili slavnostní bohoslužbu. (Bohoslužbu dle první liturgie podle patriarchy Karla Farského). Bohoslužbu, slouženou k připomínce bitvy, kterou svedlo v roce 1426 husitské vojsko pod vedením Prokopa Holého, Chabařovice zažily poprvé.

Před začátkem bohoslužby promluvil starosta Josef Kusebauch. Z jeho slov byl cítit optimismus. Optimismus, coby naděje, že podobné akce jsou a snad i bu-

dou důležitou součástí kultury a kulturnosti občanů našeho městečka.

Vítr, chvílemi až prudký, jako kdyby roznášel Ducha této krásné bohoslužby od oživlého památníku bitvy přes návrší s kapličkou sv. Jana Křtitele, a pak lehce zavanul i nad naše město.

Nádherné písně, které oddělovaly jednotlivé části liturgie, jsme si mohli zazpívat všichni. Neboť noty i text písní včetně programu celé bohoslužby byly v dostatečném množství k dispozici pro každého.

O přípravu a chod celého nedělního dopoledne se starala Štěpánka Šolcová, členka CČSH v Ústí nad Labem.

Bohoslužbu celebrouval pražský biskup Církve československé husitské David Tonzar spolu s farářkou ČČSH v Ústí n/L Henrietou Tresňanskou. Přítomní měli možnost prožít všechny části bohoslužby jako jsou jednotlivé modlitby, včetně určitě všem známé modlitby Otče náš, Vyznání víry, přímluvy za vlast a za všechny potřebné.

Hlavní promluva, chcete-li též kázání, byla směřována k světu, jeho kráse, též k jeho problémům, a to tak, aby vše bylo dobře chápáno i nezasvěcenými.

Na začátku promluvy biskupa zazněla z úst Štěpánky Šolcové dvě biblická čtení. A to jak ze Starozákonní knihy Exodus, tak z Novozákonní části Korintským.

Biskup velice srozumitelně připomněl Husův odkaz. Odkaz vytrvalého a pevného člověka jak ve víře v Boha, tak i v modlitbě a pravdivém slově. Oba celebranti vyslovili přání toho dobrého pro Chabařovice, a biskup poděkoval za možnost sloužit tuto bohoslužbu právě v Chabařovicích, o jehož památníku v minulosti nevěděl. Byl též překvapen mnoha kameny, ze kterých je památník poskládán, a na kterých je možno si přečíst, odkud k nám doputovaly. Bylo vidět, že obzvláště blízký mu byl kámen věnovaný z Trocnova. Města, v jehož blízkosti dříve bydlel.

Biskup, s vřelým souhlasem starosty a přítomných, vyslovil přání, aby se tato akce v Chabařovicích stala tradicí. A aby se účastníků podobných akcí jako byla tato, objevovalo, stejně tak jako jinde, rok od roku více a více.

Písňe žáků ZUŠ, za přítomnosti její ředitelky, příjemně okrášlily zakončení celého duchovního dopoledne v Chabařovicích. Vzácná nabídka, již ve své promluvě biskup vyslovil, je pro nás k zamyšlení. Biskup totiž

nabízí našemu městu, aby se stalo součástí Společenství měst s husitskou tradicí. Součástí společenství, které již tvoří řada měst jak v naší zemi, tak i například v sousedním Německu.

Biskup na konec bohoslužby požehnal nejen všem přítomným, ale i celému našemu městu Chabařovice.

Po závěrečném požehnání bylo připraveno ve stánku malé občerstvení, a po příjemných rozmluvách se členy církve jsme se rozešli do svých domovů.

Bůh ať žehná Vám všem, kteří jste toto nádherné nedělní dopoledne pro Chabařovice připravili!

Právě v čase, kdy se blíží dva důležité svátky, a to 5. 7. svátek patronů Evropy – svatých Cyrila a Metoděje a 6. 7. výročí upálení Mistra Jana Husa.

Děkuji Evženie Arnoštová

Z pozůstalosti bratra patriarchy

Josef Špak (1929-2016), šestý patriarcha CČSH (1994-2001), pořídil kolekci textů o významných osobnostech doby husitské. Přetiskujeme s laskavým svolením autora PhDr. Jana Škody.

Jan z Příbramě

Jan z Příbramě (častěji zvaný prostě Jan Příbram) patřil k mladší generaci husitských teologů. Poprvé se s ním setkáváme až roku 1408, kdy se s ním setkáme jako student účastní slavného shromáždění univerzitního národa českého v domě U Černé růže. Zdá se, že prozatím v roli pouhého posluchače. Na bakaláře to dotáhl o rok později a v roce 1413 se stává mistrem svobodných umění. Po Husově smrti se spolu se staršími kolegy Křišťanem, Jakoubkem a Prokopem z Plzně dostává do čela pražské strany, jejímž hlavním řečníkem je i v disputaci s delegáty krále Zikmunda na Menším Městě Pražském po bitvě na Vítkově 25. 7. 1420.

Přitom se dostává do stále větších ideových konfliktů s knězi tábořskými. V prosinci téhož roku na schůzce v domě Petra Zmrzlíka prohlašuje 76 tábořských artikulů za bludné, čemuž vzápětí dává i literární výraz ve vášnivém spisku *Contra articulos Picardordum*, které doplnil traktátem *De ritibus missae* (O mešním obřadu), v němž obhájí ty praktiky, které táboři zavrhlí. V červenci 1421 byl po Časlavském sněmu zvolen synodou českého kněžstva jedním ze čtveřice administrátorů, ovšem již v listopadu se ho Janu Želivskému podařilo sesadit. Na hádáních s tábořskými 1423 na Konopišti a 1424 v Praze vystupuje jako jejich nejrazantnější odpůrce, a když se přitom dovolávají Viklefa, neváhá jeho učení o remanenci označit za kacířské. To vyvolá zděšení i mezi většinou pražanů.

Pobouřen je zejména Viklefův krajan Petr Payne (podle svého původu zvaný Engliš), nesouhlasí ale ani Jakoubek a Jan Rokycana. Vždyť kdyby byl kacířem Viklef, bylo by snadné prohlásit za kacíře i Husa. Pochopení Příbram našel jen u Křišťana a Prokopa z Plzně. Nápadník českého trůnu Zikmund Korybutovič, usilující o kompromis s Římem, jim proto poskytl ochranu a všemožnou podporu. Jenže ten v půlce dubna 1427 padl a Příbram a jeho kolegové byli uvězněni. Jakoubkovou přimluvou byl ale zakrátko trest zmírněn na vypovězení z Prahy, Příbram se patrně uchýlil do Žatce. Ve vyhnanství sepisuje *Knihy o zarmouceních velkých církve svaté i každé duše věrné*, v nichž církevní rozvrat v Čechách i své osobní zoufalství připodobňuje k obrazům z Apokalypsy, a několik drobnějších spisů, nejzajímavější je asi český psaný *Život kněží tábořských*, obsahující řadu pikantních podrobností. Do Prahy se vrací až po uzavření míru v srpnu 1429 a okamžitě přijímá veřejné hádání s Petrem Paynem. To končí nerozhodně a soudci oběma nařizují noční klid. Tehdy vzniká jeho poslední známé dílo *De professione fidei et errorum revocatione* (O vyznání víry a odvolání bludů), v němž se již téměř zcela staví na pozici katolické církve. Ponechává si jen přijímaní podobojí (ovšem včetně dětí hned od narození). Na dalších pět let se pak uchyluje do ústraní a jeho stopa mizí, nevíme ani, zda zůstal v Praze.

Z historického šera mistr Příbram vystupuje až na samém sklonku válek. Opět přichází jeho čas, situace si nezádá

radikály, nýbrž muže kompromisu. Počátkem roku 1434 je prokazatelně zpátky na pražské universitě a veřejně se hlásí ke kompaktátům, dokonce dříve, než jsou tato v Čechách veřejně přijata. Kompaktáta, tedy okleštěné a spoustou podmínek doplněné znění pražských artikulů, na němž se dohodli čeští delegáti s Koncilem baskilejským 30. 9. 1433, se nadále stávají smyslem jeho života. A on nepřipouští nic více, ale také nic méně. Ostře vystupuje proti Korandovi a Englišovi, kteří i nadále pokračují v tábořské praxi mši bez ornátů, ale stejně tak, když cítí svévoli strany pod jednou, neváhá si v dubnu 1437 stěžovat přímo císaři Zikmundovi. V témže měsíci je rovněž biskupem Filibertem ustanoven farářem u sv. Jiljí na Starém Městě Pražském a v červenci je pak s českou delegací vyslán ke koncilu v Basileji k vyjasnění některých sporných bodů ohledně přijímání podobojí. Vrací se však s prázdnými rukama. Po smrti Křišťana z Prachatic je v listopadu 1439 ustanoven do jeho

úřadu správce českého duchovenstva spolu s Prokopem z Plzně. Husitského kandidáta na pražského arcibiskupa Jana Rokycanu zpočátku nijak nepodporuje, má s ním totiž jisté spory z dřívějšíka, ovšem oba vbrzku nacházejí společného nepřítele, jímž tradičně jsou táborští kněží. V červnu 1443 oba svorně proti nim vznášejí žalobu, která je pak veřejně projednávána na synodu v Kutné Hoře. Příbram a tábořský Václav Koranda se tam do sebe ostře pustí ohledně vyznání víry a pražský novoroční sněm 1444 pak dá za pravdu Příbramovi a Rokycanovi. Ještě na jaře 1448 se Příbram pokouší přimět dalšího papežského legáta kardinála Juana de Carvayal k potvrzení kompaktát a arcibiskupské volby Jana Rokycany, ovšem opět bezvýsledně. Po dobytí Prahy Jiřím z Poděbrad 3. září téhož roku přenechává svůj úřad správce duchovenstva Rokycanovi a 20. prosince na své faře u sv. Jiljí umírá.

*PhDr. Jan Škoda,
Archiv hl. m. Prahy*

Setkání mladých Církve československé husitské a jejich přátel – Hradec Králové 25.–27. září 2020

a neztrácet napojení na Krista, neb "U Tebe je pramen života (Žalm 36, 10)", letošní motto.

Cílem setkání je prožít příjemný víkend mezi mladými křesťany a křesťankami, duchovně se občerstvit, prožít modlitby a bohoslužbu v novém, poznat kamarády a navázat nové kontakty při neformálním setkávání, ale i poslechnout si zajímavé názory na přednáškách a polemizovat s nimi při diskuzích, zúčastnit se přímého dialogu vzájemně rozdílných lidí.

Pozvánka na dvanáctý ročník Setkání mladých CČSH a jejich přátel. Průvodním sloganem „Nevysychej“ apeluje setkání na to, neztrácet motivaci

Na KRAKOVCI 5. 7. 2020

Naše církev – CČSH – dodržuje tradici, a zvláště tu, která sahá až do 15. a 16. století. Zde, na Krakovci, v létě 1414 se prý Mistr Jan Hus definitivně rozhodl, že se vypraví do jihoněmeckého města Kostnice (Konstanz), aby se v něm na církevním koncilu obhájil, aby vysvětlil své učení. Bohoslužbu na Krakovci 5. července 2020 vedl doc. ThDr. David Tonzar, Th. D., dr. h. c., biskup pražský.

Také letos jsme poprosili Mgr. Jiřího Sobka, starostu a kastelána na Krakovci v jedné osobě, o pozdravné slovo:

Vážené dámy! Pánové! Milí přátelé!

Opět jsme zde, na místě našich předků, abychom se pokusili vzkřísit alespoň nepatrnou část naší minulosti. Není potřeba být do ní zahleděn, ale připomenout si bohatství polozapomenujících motivů a příběhů, velkého rozmachu obrody společnosti jako celku, skrze jednotlivce.

Jejich rytmus nám říká, že žádná moc, či lépe řečeno každá moc má svůj omezený čas.

V kostnickém dramatickém obraze nevítejší, ač by se tak mohlo zdát, člověk – barbar, jdoucí neúprosně za krevní mstou, nýbrž vítězí vzepjaté hluboké lidství, zmaterializované a zakořeněné v Bohu.

Pravda, na chvíli byl zdusen život, ale jen proto, aby jako bájný Fénix vstal, otřepal popel a vynesl se nad oblaka.

Minulost s přítomností spojuje most, nebo možná bychom vzhledem k dnešnímu večernímu programu (vystupuje vokálně instrumentální soubor Arcus gothic music) mohli říci, oblouk, v němž jsme napjati či po něm chodíme.

Volme proto vždy obezřetně cestu Lásky a Moudrosti a dojdeme Pokoje.

(BK, jSk, RA, Náboženská obec Panoší Újezd)

Slavnostní setkání k 100. výročí

Církve československé husitské

15. září 2020

v Husově sboru ČČSH v Praze 6
-Dejvicích (Wuchterlova 5)

od 18 hodin

Zahájení

- Uvedení renovovaných varhan -
- Představení výstavy „Sbory Církve československé husitské – architektonické dědictví našich regionů“ -
- Prezentace jubilejní publikace „Biografický slovník osobností ČČSH“ -
- Předání pamětních medailí -
- Pozdravy hostů -
- Hudební vystoupení souboru Musica Bohemica pod vedením Jaroslava Krčka -

Zakončení

Akce se koná za podpory Ministerstva kultury ČR, Magistrátu hlavního města Prahy a Městské části Praha 6

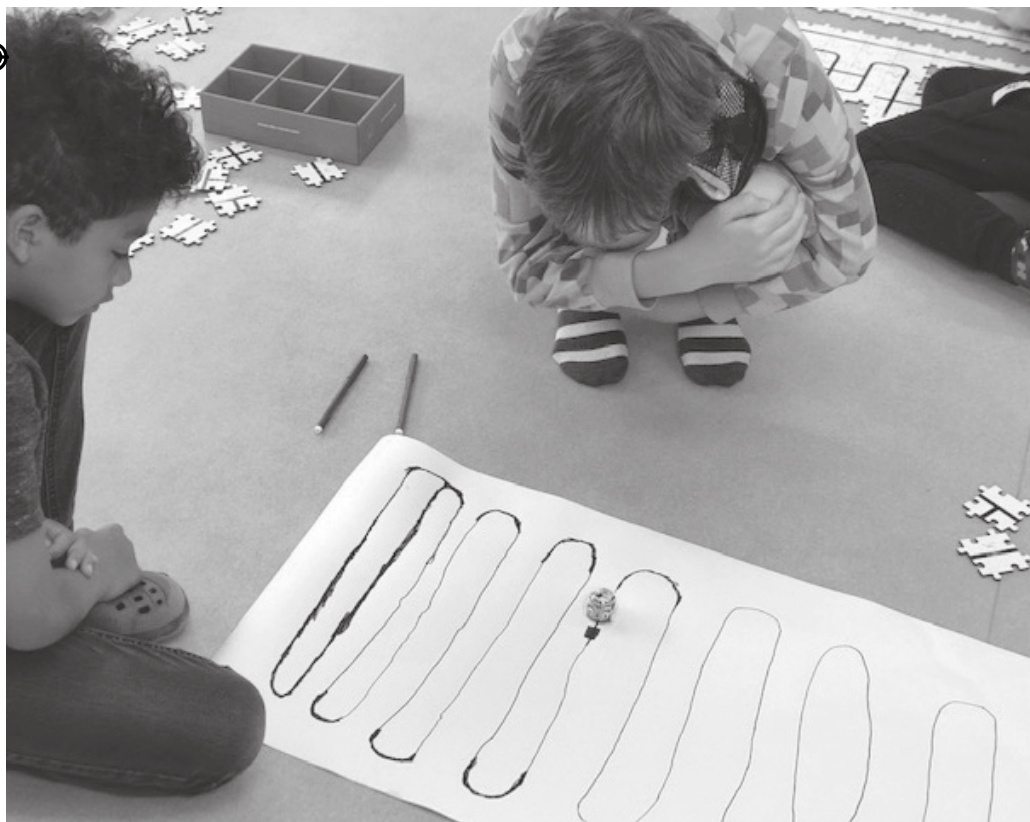
Slavnostní setkání k 100. výročí Církve československé husitské dne 15. září v Husově sboru ČČSH v Praze 6-Dejvicích (Wuchterlova 5) od 18 hodin. V programu bude uvedení renovovaných varhan, představení výstavy „Sbory Církve československé husitské – architektonické dědictví našich regionů“, prezentace jubilejní publikace „Biografický slovník osobností ČČSH“, předání pamětních medailí, pozdravy hostů a hudební vystoupení souboru Musica Bohemica pod vedením Jaroslava Krčka.

Zprávy ze SMĚROVKY!

V Husově základní škole a mateřské škole SMĚROVKA v Hostivici se uskutečnila Svatojánská slavnost spojená s loučením předškoláků a vítáním nových školáků. Slavnost probíhala v duchu přátelského posezení po dlouhé době karantény. Bylo vidět, jak dětem i rodičům chybělo setkání s blízkými a kamarády. Na každém patře školy byla vždy připravena zajímavá aktivita. Děti měly možnost si vyzkoušet robotické hračky, které nám zapůjčilo komunitní centrum Akademie Techniky 4.0, které má za cíl zkvalitnit vzdělávání dětí a žáků mateřských a základních škol v rámci RVP ZV Člověk a Svět práce, Člověk a jeho Svět

za využití nových výukových prostředků a 3D, rozvíjet u dětí a žáků kreativitu, manuální zručnost a technické myšlení, podpořit zájem dětí a žáků o konstruování, robotiku a modelářství, podpořit volnočasové aktivity dětí. Dále pak 3D software Corinth, což je nejpokročilejší vzdělávací software na trhu. Propojuje technologie, které studenty baví, s nástroji, které učitelé používají každý den.

Všichni zúčastnění byli z nabízených aktivit nadšeni. My budeme rádi, když ve spolupráci s komunitním centrem budeme i nadále pokračovat a motivovat tím žáky k touze po vědění.

Letos od září se nám podaří naplnit kapacitu naší malé malotřídní školy. Jsme rádi, že nám rodiče důvěrují, a to nejen z Hostivice, ale i z Prahy a okolí. Do budoucna plánujeme navýšení kapacity školy vzhledem ke zvyšujícímu se zájmu rodin o vzdělávání u nás. Věřme, bude líp.

*Za Husovu ZŠ a MŠ SMĚROVKA,
Olga Spálenka Kühnlová – ředitelka*

Vzpomínky malostranské (12)

Sběr, sbírání a sběratelství

Na Malé Straně byly sběrný dvě. Jedna na Klárově u Vojanových sadů – dnes je tam výborná restaurace a druhá na Újezdě vedle lanovky – dnes je tam výborná cukrárna. Do sběrný jsme nosili většinou papír, hadry ne, protože oblečení se přešivalo, mladší děti dědily po starších, svetry se páraly a maminky je znovu přepletaly.

Ve sběrně jsme dostali lístek s potvrzením a ten jsme odevzdávali ve škole. Paní učitelka to vše evidovala na nástěnce v barevně vyvedených grafech, aby bylo názorně vidět kdo a jak se snaží našemu hospodářství pomáhat. Ti z nás, kdo měli doma na vyhození jen pytlíky od mouky nebo staré noviny, se těžko mohli protlačit do předních řad. Lépe na tom byli ti, jejichž tatínek starý papír napytloval z košů v práci a odvezl to nákladákem z práce rovnou do sběrný. Ti byli zpravidla vyhlásováni i školním rozhlasem jako nejlepší sběrači.

Jednou za rok byla vyhlášena „železná neděle“. Lidé měli zpravidla celý týden na to, aby před dům vynášeli z půdy a sklepů všechno kovové harampády, které tam sami anebo i za několik generací nasyslili. Byly to staré roury od kamen, různé mříže, stará kamna, drátěnky z postelí, staré nádoby, ale i mosazné postele nebo polámané nářadí, no prostě všechno, na co si vzpomenete. Během týdne až do neděle se před domy nakupila nepředstavitelná hromada věcí. Mezi tím se ale pohybovali i tzv. „lovci pokladů“. Ti zase ulice systematicky obcházeli, hromady znaleckým okem rentgenovali, přehrabovali a vybírali z nich to, co potřebovali a odnášeli zpět do svých domácností, případně sklepů, či půd. Tento přesun

nikoho nepřekvapoval, protože když někdo z té hromady harampádí něco potřeboval, tak dá rozum, že si to vzal. Takže i já jsem si tam našla mosazný mlýnek na kávu a veliký plechový budík. Pak přišla konečně očekávaná neděle, přijel veliký nákladák s partou siláků, kteří všechno naložili a odvezli. Při této akci náš táta s velkým vypětím stěhoval z půdy stará litinová kamna. Večer si všiml, že mu ze zásrubního prstenu vypadl kámen. Nejdříve jsme hledali jen jako rodina, zametli jsme celé schody od půdy i s chodníkem, ale nic jsme nenašli. Táta tedy ztrátu v ulici zveřejnil i s případným nálezným. Několik neaktivnějších sousedek včetně naší domovnice doneslo tátovi lopatku střípků, které sbíraly na ulici, ale pravý kámen mezi tím bohužel nebyl.

Sběratelství, to bylo už něco jiného. Myslím, že ve mně dřímalo a probudilo se už v první třídě. Bylo to při hodině náboženství. Měli jsme moc hodného pana katechetu, který nám biblické příběhy vyprávěl jako pohádky, stěžejní okamžiky příběhů jsme si malovali a na konci hodiny jsme do sešitu dostali veliké razítko – obrázek, který jsme si směli vybarvit. No a kdo příští hodinu uměl příběh vyprávět, dostal obrázek skutečný, někdy i plastický.

S vyprávěním jsem neměla žádný problém, tak jsem obrázky začala shromažďovat a ty, které jsem měla dvakrát, jsme si s holkama vyměňovaly. Tak se zrodila moje první sbírka, která ale vcelku brzy skončila, protože v druhé třídě nám náboženství zrušili.

V létě jsme jezdili do Velhartic, kamarádili s Vaškem a Fandou ze mlejna a s Honzou z pily. Táta kluků byl všuměl, kromě práce ve mlejně a na pile, uměl všechno ze dřeva, včelařil, postavil

funkční modely mlejna i pily a měl i krásné sbírky motýlů, nálepek a známek. Moc se nám to líbilo, a tak jsme všichni chytali motýly i můry, a za pomoci našeho dědečka je určovali, nappichovali do krabic a tvořili další „sbírku“. Motýly jsme se tak naučili dobře znát, ale protože jsme si svoje sbírky nemohli brát po prázdninách domů, tak přes zimu se nám o některé exempláře postarali různí brouci, abychom příští prázdniny mohli začít zase znova.

Ze Sušice i okolí byla většina lidí zaměstnaná v sirkárně SOLO Sušice. Myslím, že kromě turistů v Sušici a okolí si málokdo kupoval nejen sirky, ale i balící papír. Nikoho z nás nepřekvapovalo, že v sobotu, když se v chalupách myly prkenné podlahy, tak aby se hned nezašlapaly, pokryly je hospodyně velikými archy papíru, světlou stranou dolů a potištěnou nahoru. A ta potištěná strana, to byly ty nálepky na sirky - klíče, nůžky nebo to, co se aktuálně tisklo. Moc se nám to líbilo, a tak když jsme několik různých archů s bráchou dostali, byli jsme na vrcholu blaha. To jsme již měli založenou další sbírku, a to sirkových nálepek. Chodili jsme dokonce už jako malí každou neděli do Malostranské besedy na „burzu“ mezi starší, ostřílené sběratele. Vyměňovali jsme si tam nálepky a když ke konci burzy bylo slosování šatních lístků, mohli jsme vyhrát další nálepky, což se často podařilo, protože vyhrával skoro každý. Jednou, když jsme z archů nastříhali dlouhé pruhy nálepek, které ještě nikdo neměl, mohli nám ostatní sběratelé, i když jsme to nechápali, ruce utřhat.

Některé holky sbíraly ubrousky, pohledy, nálepky ze sýrů anebo obaly od čokoládiček s pohádkou, které se dostaly jen v DAREXU u pokladny místo drobných při vracení. Prostě když jsem byla malá, nebyla televize ani mobilny nebo internet, a tak když bylo

špatné počasí a nemohli jsme ven, tak to byl jeden z mnoha způsobů, jak jsme tráвили večery.

Radikální obrat v našem sběratelství nastal díky tetě Evě. Ta po válce přišla o řadu přátel, kteří byli nuceni emigrovat, s kterými ale nepřestala udržovat čilou korespondenci. Tak nám začala nosit krásné barevné známky a nikdy nám nezapomněla o té zemi něco zajímavého říct.

K nadšení, které nemělo mezí došlo v r. 1953, když jí z Kanady od sestry Babyly přišel první dopis s modrou známkou nově zvolené anglické královny Alžběty. Ve škole jsme se nic takového nedozvěděli, a tak nám teta Eva o té mladé, krásné královně a celé její rodině vyprávěla a ukazovala nám obrázky v časopise, který nějakým záhadným způsobem získala.

Anglická královna zahájila naši sbírku známek. Vystříhané známky se zbytky obálek jsme máčeli v míse s vlažnou vodou, potom opatrně rozložili na pijáky ze sešitů a zatížili knihou. Známký byly jako vyžehlené. Korespondence Evy se sestrou Babylou byla opravdu čilá, a tak se mi královna Alžběta nadějně hromadila. Když jsem došla k názoru, že už mi není tak vzácná, donesla jsem milou Alžbětku do školy, kde to mezi kluky vzbudilo poprask a zaslouženou pozornost mé osobě. To jsem chodila už asi do čtvrté třídy. Jirka Krejza, nejmenší kluk ze všech, kterého jsme ale měli rádi, protože nezkazil žádnou legraci a kde mohl, tak pomohl, mně udělal nabídku, že které jsem byla nadšená. Na Malé Straně měla a dosud má řada zemí vyslanectví. No a Jirka přišel na nápad, že ta vyslanectví mají určitě hodně pošty, takže bychom tam mohli chodit poprosit o známky. Moc se mi nápad líbil, a tak jsme spolu na naše spanilé jízdy Malou

Stranou za známkami pravidelně vyráželi. Postupně, ne na všechna najednou, i podle toho, kolik jsme měli času.

Pravidelně jsme chodili na francouzské, holandské i japonské vyslanectví, která byla blízko u sebe. Potom do Mostecké ulice na jugoslávské, na Tržiště na americké a nahoru do Vlašské ulice, kde bylo v Ledeburském paláci čínské vyslanectví. Zpátky přes Malostranské náměstí do Nerudovy ulice na italské vyslanectví, průchodem přes Zámecké schody do Thunovské ulice na anglické vyslanectví, a ještě do Valdštejnské ulice na polské a belgické vyslanectví.

Zazvonili jsme a požádali o známky. Někdy to trvalo déle, než pochopili, o co jde, ale všude byli vlídní a nikde nás nevyhodili. Většinou jsme zůstali stát před dveřmi a za chvíli přišel ten, kdo nám otevřel s obálkou se známkami. Dokonce například na belgickém vyslanectví nám známky schovávali. Jirka byl zkušenější sběratel, takže jednou, když jsme dostali velký balík známek, Jirka si je prohlédl a vytáhl si jen dvě s tím, že si ostatní můžu nechat. Bylo to Belgické Kongo. Tušila jsem, že jsem asi přišla o nějakou zajímavost. Doma jsem to nad známkami řekla starší sestře, a ta rozhodla, že na další výpravu půjdeme spolu a samy.

A tak jsme vyrazily a vzaly to v opačném pořadí. Od nás ze Sněmovní do Thunovské ulice a tam jsme si uvědomily, že pod Zámeckými schody je indické vyslanectví, na které jsme s Jirkou úplně zapomněli. Radostně a s nadšením jsme zazvonily, načež nám přišel otevřít dveře do tmavé chodby tmavý pán s turbanem na hlavě, který na nás nesrozumitelně mluvil a vůbec nechápal o co nám jde. A tak nám pokynul, abychom do té tmavé chodby vešly. Zapadly za námi dveře a my jsme se začaly bát. Mlčky nás vedl tmavými chodbami po schodech

do velikého pokoje k jinému pánovi s turbanem na hlavě, který nám také nerozuměl a ten zavolal dalšího tmavého pána rovněž s turbanem na hlavě. Okamžitě se mi vybavila naše máma, která nám zakázala chodit k cizím lidem do bytu a aby dodala důraz svému varování, tak nám to zdůvodnila historkou o tom, jak takovou neposlušnou holčičku někde zabili a spálili v kamnech.

Strach z těch tří pánů v turbanech rostl a očima jsem v místnosti hledala kamna do okamžiku než ten třetí pán, který byl tlumočnick, na nás promluvil jazykem srozumitelným, to jest česky. Když jim přeložil naši prosbu, zasmáli se, dali nám známky a vyvedli nás těmi ponurými chodbami zase ven.

Byly jsme vyjevené, utíkaly domů a s očima navrch hlavy jsme zážitek líčily mámě. Dostaly jsme vyhubováno tak, jako nikdy před tím s ABSOLUTNÍM zákazem dalších výprav za známkami s doporučením, abychom se vyslanectvím vyhýbaly obloukem. Na vyslanectví jsme tedy přestaly chodit, ale od sbírání známek nás to neodradilo. Alba jsme neměly a známky jsme nalepovaly na volné listy, ale ne ledajaké! Teta Eva nám nosila štosy bílých kladívkových čtvrtků, které z druhé strany měly narýsované nejrůznější tvary, průhledy a průřezy těles. Vůbec jsme tomu nerozuměly ale vnímaly jsme tu preciznost, s jakou byly výkresy tvořeny. Vlasové čáry, kružnice i elipsy vytažené barevnými tušemi, okótované vystínovanými písmeny, to byly zřejmě studijní práce tatínka tety Evy, pana profesora Fanty, našeho vzácného secesního architekta.

A tak jako všechny dětské sbírky, tak i tato s výkresy pana profesora Fanty zmizela v propadlišti dějin. Zůstal jen mosazný kafemlejnek a plechový budík.

Ing. Marijana Matoušková

Nová pamětní deska v Husově sboru v Čelákovicích

V letošním jubilejním roce Církve československé husitské (ČČSH) jsme si už v lednu připomněli, že u nás v Čelákovicích vznikla nová církev v květnu 1920. Těšili jsme se, že na výroční den 7. května v naší náboženské obci uspořádáme slavnost jako připomínku tehdejšího tábora lidu, kdy občané Čelákovic dostali pozvání ke vstupu do nové národní církve.

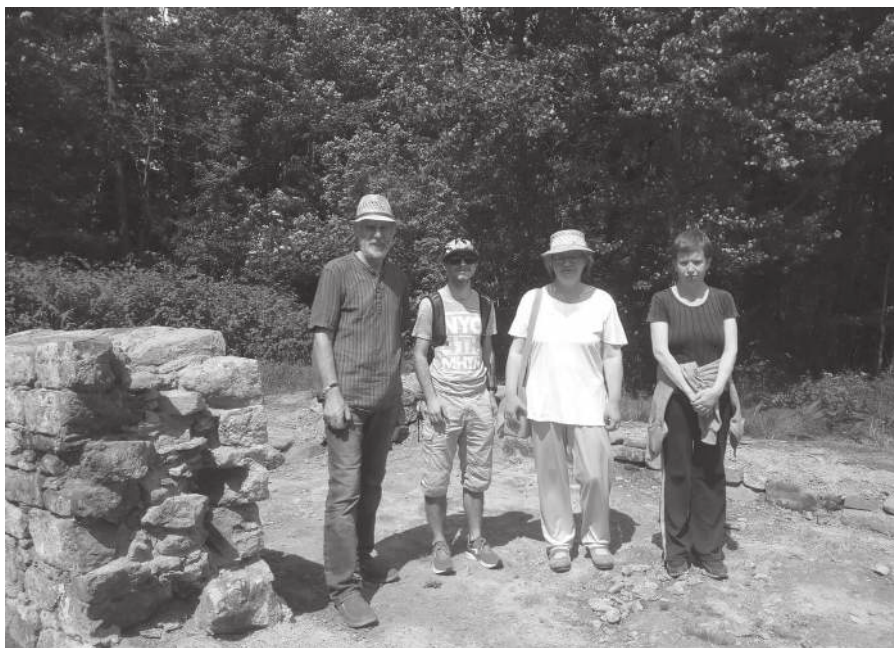
Plánované slavnosti měl předcházet výlet do Škodějova u Vysokého nad Jizerou, tedy do rodné obce prvního patriarchy ČČSH, reformního katolíka a teologa, Dr. Karla Farského. Zde jsme chtěli u základů jeho rodné chalupy vyzvednout prst k uložení ve schráně pod kazatelnu v našem Husově sboru.

Vnější okolnosti nám však naše plány neumožnily realizovat. Vyzvednutí prsti jsme mohli skromně uskutečnit až 13. června, kdy se konala tradiční celocírkevní Pouť do Škodějova, při níž si odkaz Karla Farského připomínáme. Letos se konala nejen bohoslužba u lesní kaple vedená současným patriarchou Tomášem Buttou, ale následovalo ještě otevření přírodního areálu s třemi naučnými stezkami. Farského naučná stezka je věnována životu a dílu zde-

šího rodáka. Interaktivní stezka Okna do duchovní krajiny naší země připomíná významné křesťanské osobnosti našich dějin a je určena hlavně dětem, stejně jako stezka Živá voda, která názorně ukazuje význam vody pro krajinu a přibližuje život v lese. Na vzniku těchto stezek pro děti má značný podíl čelákovická výtvarnice Anna Radová.

Ke slavnostnímu aktu uložení prsti jsme zvolili neděli 5. července, kdy se konala bohoslužba k uctění památky Mistra Jana Husa, jehož jméno náš sbor nese. A tak schrána k památce Mistra Jana Husa, která je v popředí

západní zdi kostelní lodi, dostala po 40 letech svůj protějšek k památce Dr. Karla Farského. Na plaketě je vyobrazena jeho rodná chaloupka, která se nám dochovala pouze na dobových fotografiích a malbách. Uložením prsti ze Škodějova do schrány pod kazatelnou, na které je Dr. Karel Farský vyobrazen, jsme zároveň symbolicky završili rozsáhlou, několikaletou rekonstrukci našeho sboru a jeho okolí.

Jsme vděční všem dárcům, kteří nás při opravách v průběhu let finančně podpořili, ať už to byli jednotlivci nebo firmy, ale především Město Čelákovice a Pražská diecéze ČČSH. Radujeme se, že Husův sbor takto kompletně opravený bude sloužit dalším generacím věřících i návštěvníkům koncertů a dalších programů. Věříme, že obnovení tohoto chrámu, vybudovaného rukama, přispěje k obnovení chrámu Ducha, jak praví Písmo – tedy, že přispěje k rozkvětu náboženského, společenského a kulturního života našeho města.

Ing. Mira Poloprutská, farářka ČČSH

Černá Hora

pokračování z minulého čísla

První světová válka

Po vypuknutí 1. světové války Černá Hora vyhlásila válku trojspolku a aktivně se zapojila do bojů s rakousko – uherskou armádou. V roce 1915 pomáhala v bojích vyčerpaným Srbům, kteří ustupovali před rakousko – uherskou, německou a bulharskou armádou přes území Černé Hory do Albánie, kde na ně v přístavech Drač a Valona čekaly transportní lodě. V roce 1916 vojsko Černé Hory pod vedením prince Petra muselo po obsazení země rakousko – uherskou armádou kapitulovat. Královská rodina se nejdříve přesunula do Zimního paláce do Podgorice a po kapitulaci uprchla do exilu do Itálie a následně do Francie. V říjnu 1918 srbská armáda osvobodila nejen Srbsko, ale i Černou Horu, a 31. října byl vyhlášen „Stát Slovinců, Chorvatů a Srbů (SHS). Dne 28. listopadu 1918 se konalo shromáždění 176 zástupců černohorského lidu v Podgorici, kteří rozhodli o připojení Černé Hory k státu Srbů, Chorvatů a Slovinců. Zároveň shromáždění odsouhlasilo odvolání dynastie Petrovičů z trůnu. Král Nikola zemřel 1. března 1921 a byl pohřben v San Remo v Itálii. V roce 1989 byly ostatky krále Nikoly a královny Mileny slavnostně převezeny do královské kaple Čipur v Centije.

Jugoslávie

Stát Slovinců, Chorvatů a Srbů (SHS) měl k Československu velmi vřelý vztah. V roce 1920 SHS a Československo uzavřely obrannou smlouvu, ke které se přidalo i Rumunsko. Tato smlouva byla nazývána Malá dohoda. Název státu SHS se 3. října 1929 změnil na Jugoslávii. Černá Hora byla jedna s nejzaostalejších zemí království. Po kapitulaci Jugoslávie v roce 1941 Černou Horu anektovala Itálie, která zde chtěla obnovit království, které bylo prosazováno italským králem Viktorem Emmanuelem III. Velkou zásluhu na tom měla jeho manželka Elena, která byla

dcerou posledního Černohorského krále Nikoly I. Hlava rodu, princ Michal Petrovič, ale odmítl korunu, protože přísahal věrnost králi Jugoslávie. Tím, že odmítl korunu, byl i s manželkou poslán do koncentračního tábora. Díky přimluvám jeho tety Eleny byl z koncentračního tábora propuštěn v roce 1943. Když korunu odmítl i princ Roman Petrovič, a jeho syn Mikuláš Petrovič, byl na místo krále Itálie dosazen guvernér Černé Hory. Po kapitulaci Itálie byla země obsazena německým vojskem, které zde zavedlo krvavý teror, jemuž padly za oběť tisíce nevinných civilistů. Celkové ztráty Černohorců ve 2. světové válce se odhadují na 37 tisíc. V prosinci 1944 Černou Horu osvobodili partyzáni. Před ukončením 2. světové války J. B. Tito (1892 – 1980) přesvědčil spojence, že by nebylo dobré, aby se do Jugoslávie vrátila exilová vláda z Londýna v čele s králem Petrem II., protože by to vedlo k destabilizaci země. Dne 7. března 1945 byla v Bělehradě vyhlášena provizorní vláda Demokratické Federální republiky, kterou tvořili komunisté. Po volbách byl Tito zvolen předsedou vlády a ministrem zahraničí. Na počest J. B. Tita bylo hlavní město Černé Hory v roce 1946 přejmenováno na Titograd. Město neslo jméno maršála a také prezidenta Jugoslávie do roku 1992, kdy bylo opět přejmenováno na Podgorici. Po rozpadu Jugoslávie zůstala Černá Hora součástí dvojčlenné federace Svazové republiky Jugoslávie. Po hospodářských sankcích v důsledku mezinárodního embarga došlo nejen k útlumu průmyslu, ale i turistického ruchu v Černé Hoře. Země se stala významným centrem pašeráctví a narůstala i nespokojenost obyvatelstva. V roce 2006 se v Černé Hoře konalo referendum, které 55,4 % rozhodlo o samostatnosti Černé Hory. O výsledku referenda, který musel přesahovat počet 55 %, údajně rozhodl jih země, kde žije albánská menšina.

Zpracoval: J. Boček

Černá Hora perla Balkánu

Pokud máte rádi krásné moře a nádhernou přírodu, rozhodně navštivte Černou Horu, zemi na pobřeží Jaderského moře. Je to země, která na rozdíl od Chorvatska je pro návštěvníky mnohem levnější a také přívětivější. Je to proto, že dosud to není továrna na návštěvníky, (mimo některá letoviska) i když má mimořádné podmínky pro turisty nejen na plážích a skalnatém pobřeží, ale i v hornatém vnitrozemí. Cestovní kanceláře tvrdí, že v Černé Hoře jsou nejen nejkrásnější pláže, ale i klima, které je od června do října podobné jako v Egyptě. V roce 2019 v Podgorici naměřili rekordní teplotu 48°C a moře se ohřálo na teplotu 28°C. Pobyť u moře působí na návštěvníky velmi blahodárně, především pro astmatiky a také pro ty, kteří trpí různými druhy kožních nemocí. Nelze se divit léčebným účinkům, když ovzduší je nasyceno jodem (nejvíce

v 5 hodin ráno) a dalšími stopovými prvky. Mořská voda obsahuje 36 mg soli v 1 litru. Nejdražším místem pro návštěvníky je ostrov Svätý Štěpán (Sveti Stefan). Toto letovisko kdysi bývalo rybářskou osadou, ale na přelomu 50. a 60. let minulého století se ostrov proměnil na přepychové hotelové městečko. Dnes tady mají svá sídla milionáři. Jezdí sem především politici, průmyslníci a také filmové a sportovní hvězdy.

Budva

Toto město leží na jadranském pobřeží a je velmi vyhledávaným letoviskem. Budva má 19 tisíc obyvatel, ale v letním období se vlivem návštěvníků jejich počet značně zvýší. Dříve některé naše podniky zde ve městě i v okolí měly rekreační zařízení, a proto sem hodně jezdili návštěvníci z Československa. Dnes je Budva rozdělena na starou a novou část a lidé,

kteří sem kdysi jezdili, tak to tady dnes nepoznají. Ve městě hodně investovali ruští podnikatelé, kteří zde vlastní čtyřhvězdičkové a pěťhvězdičkové hotely. Na pobřeží jsou krásné písčné i oblázkové pláže a ve městě je spousta zábavních podniků a barů pro turisty. Budva tím ale ztratila své historické kouzlo. Z dalších větších letovisek v Černé Hoře jsou zde ještě města Kotor, Herceg Novi, Tivat. Petrovac na Moru, Sutomore, Bar a Ulcinj.

Kotor

Město leží v Kotorském zálivu Jaderského moře na úpatí pohoří Lovčen. Má velmi starou historii a jeho počátky se datují do 7. století. Pro strategickou polohu města, přístavu i pevnosti docházelo často ke změně majitelů. Postupně tu panovala nadvláda byzantská, srbská, benátská, rakouská, ruská, francouzská, znovu rakouská a po 1. světové válce území patřilo Jugoslávii. V období 2. světové války oblast nejdříve obsadili Italové a později Němci.

Kotor má téměř tvar trojúhelníku, kdy jedna strana směřuje ke Kotorskému zálivu, druhá k řece Skurda a třetí k horskému masivu Lovčen. Vstup do města je možný Mořskou bránou (z roku 1555), severní bránou a nejstarší jižní bránou, která vede k mostu a dále přes řeku Skurdu. Staré město má nejlépe dochovaný městský celek v celém středomoří, a proto bylo v roce 1979 právem zapsáno na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Kotor je město, které každého návštěvníka oslní nejen paláci, kostely, ale především svými křivolakými uličkami, a také velmi vřelým obyvatelstvem. Turistům se tady velmi líbí, a tak se sem rádi vrací. Ve městě je devět kostelů, které jsou převážně pravoslavné a také tu je jedna katolická katedrála sv. Tryfona (mučedníka z maloasijské Frýgie), kde sídlí kotorský biskup. Diecéze Ko-

tor byla založena v 10. století a dnes patří do arcidiecéze Split – Makarská. Nejvýznamnější pravoslavný kostel ve městě je kostel sv. Lukáše z 12. století, ale největší kostel je sv. Mikuláš z roku 1909. Nad městem se zachovaly zbytky hradeb a kasemata, kde byli věznění námořníci a také zajatci.

Češi za I. světové války v Kotoru

Kotor má výraznou českou stopu v podobě Františka Rasche a dalších českých námořníků, kteří se podíleli na vzpouře v Boce Kotorské. Pamětní desky popravených námořníků jsou umístěny na bývalé budově, která sloužila jako věznice a také na bývalé budově vojenského soudu, která dnes slouží jako radnice města. V městském muzeu je zajímavá expozice, která je věnována vzpouře, zachoval se tam i originální dopis Františka Rasche, který napsal před popravou mamince. Rasch pocházel ze smíšeného manželství. Jeho maminka měla českou národnost, kdežto tatínek národnost německou. Přestože František měl německé školy, dopis je napsán česky. Poprava se konala 11. února 1918 u hřbitovní zdi v obci Škaljari, která je součástí města Kotor. Po 100 letech 11. února 2018 se zde konalo odhalení opraveného pomníku a pietní akt za účasti Ministerstva obrany Československé obce legionářské, velvyslanectví ČR v Podgorici, zástupců Církve československé husitské, představitelů Černé Hory a starosty města. Přestože pietního aktu se jiná církev neúčastnila, římskokatolický biskup z Kotoru vzkázal, že si nepřeje, aby pražský biskup CČSH David Tonzar měl u pomníku bohoslužbu. Proto se tam konala pouze krátká promluva a modlitba. V Kotoru za 1. světové války nebyli pouze čeští námořníci, ale i čeští vojáci bojující v rakouské uniformě proti armádě Černé Hory a Srbska. Rakousko-uherské nejvyšší velení se obávalo,

že se Srbové opevní v hornaté Černé Hoře, kde budou boje pokračovat. Proto do Černé Hory vyslalo 3. rakousko-uherskou armádu, kterou do Kotoru odvezly válečné lodě Navarra, Monarch a Warasdiner.

Součástí této armády byly i prapory: 28. pluku z Prahy, 88. pluku z Beřouna, 94. pluku z Turnova, 21. pluku z Čáslavi a 98. pluku z Vysokého Mýta. Dne 8 ledna 1916 za svítání začal z Kotoru generální útok na horský masiv Lovčen.

Z válečných lodí a z pevnosti v zálivu bylo zahájeno dělostřelecké odstřelování masivu z velkorážných kanonů. Černohořtí obránci proti takové vojenské přesile neměli šanci. Odpoledne byl masiv, vysoký více jak 900 m, českými vojáky obsazen. Při útoku na Lovčen padl také poručík Hýbl. Ironií osudu bylo, že po dobytí Lovčenu měl odjet na dvoutýdenní dovolenou do Prahy. V noci byl mráz a na podchlazení zemřelo několik vojáků. Postupně rakousko-uherské vojsko obsadilo další území a 15. ledna byly zastaveny boje, protože se Černá Hora vzdala. Vojáci z českých pluků tady potkali zajaté, velmi zubožené rakousko-uherské vojáky německé, české, polské a boseňské národnosti, kteří se pohybovali v zavšivených hadrech a živili se masem z uhynulých koní.

Rakousko-uherská armáda v Albánii v září 1918 dostala rozkaz k ústupu a po třech letech její vojáci opět vstoupili na území Černé Hory. Poté co došel celý armádní sbor do Kotoru, byli vojáci odzbrojeni a rozděleni podle národností. České pluky se utábořily v nedalekém Tivatu.

Bocu již předtím obsadili Francouzi a italské válečné lodě. Poláci, Češi a Němci odplouvali loděmi do přístavu Rjeka, nově vzniklého království

Srbů, Chorvatů a Slovinců a ostatní odjeli vlakovými transporty. Pořádkovou službu v Kotoru zajišťoval berounský pluk. Teprve 20. listopadu 1918 se čeští vojáci nalodili na parník Moriz Jókai a po dvou dnech dopluli do Rjeki. Tam je Italové naložili do železničního transportu, který je za tři dny dopravil do Prahy.

Poznámka:
Monarch byla obrněná loď o výtlačku 5 547 tun. Po válce ji jako válečnou kořist získala Velká Británie, která ale loď nechala sešrotovat.

Novara byl lehký křižník o výtlačku 4 010 tun. Po válce křižník získala Francie, která ho přejmenovala na Thionville. Až roce 1941 byl vyřazen ze služby a sešrotován.

Warasdiner byl torpédoborec o výtlačku 386 tun. Po válce ho jako válečnou kořist získala Itálie, která jej nechala sešrotovat.

Většina bitevních lodí Rakousko-Uherska měla pancéřování vyrobené ve Vítkovických železárnách a dělovou výzbroj z firmy Škoda v Plzni.

Kotor je město v Černé Hoře a leží na konci Kotorského zálivu na pobřeží Jaderského moře a u úpatí horského masivu Lovčen. Toto pohoří se rozkládá nad Kotorským zálivem a jeho nejvyšší horou je Štirovník 1749 m. Na masiv vede dodnes pouze jedna úzká silnice s nesčetnými zatáčkami.

Tivat (10 tisíc obyvatel) leží v Kotorském zálivu. V roce 1971 zde bylo vybudováno mezinárodní letiště.

*Pokračování příště.
Zpracoval: Jan Boček*

**První ročník festivalu
pěveckých sborů**

26/9/20 10h

600
tábor
1420-2020

100 let služby Bohu
pomocí člověku
Církev československá husitská

**Sbor Božích bojovníků
Farského 1960/7
Tábor**

Pod záštitou starosty Tábora Štěpána Pavlíka
a patriarchy ČČSH Tomáše Butty

Tábor NPK Husita

Pro tento rok jsme vybrali novou destinaci pro náš tábor. Opustili jsme faru v Horažďovicích a přivítali jsme dům v Zaječicích a přivítali jsme dům v Zaječicích. Tábor se nesl hlavně v duchu tance a vyrazily na něj naše dlouholeté tanečnice, které ho měly jako odměnu za pilnou práci během roku. Holky trénovaly nové sestavy, pracova-

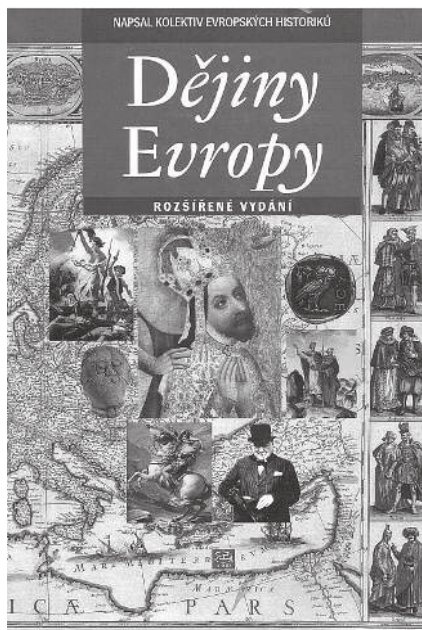
ly na projevu emocí a zbavení stresu. Na jeden celý den jsme všichni vyrazili do Benešova, do města a do plaveckého bazénu. Poslední den se nesl v duchu focení. Navštívila nás profesionální fotografka, která udělala tanečnicím skvělé fotky. Bylo to fajn pět dní v Zaječicích.

Tudy kráčely dějiny

Před časem jsem si půjčila v knihovně knihu „Dějiny Evropy“. Pro ty, kdo ji neznají, jedná se o výpravnou publikaci sepsanou dvanácti evropskými historiky a kniha byla vydána ve všech jazycích a zemích Evropské unie. Klade si za úkol „mapovat dějiny našeho kontinentu od doby kamenné do současnosti“.

Říkala jsem si, že v této době, tak nepříznivé různým kulturním událostem, je právě vhodný čas na četbu, nebo spíše procházení touto obsáhlou publikací. A jak jsem jí tak listovala, vzpomínala jsem, jak jsme jako děti s rodiči dosti často navštěvovali Pražský hrad, vyprávěli si o historických událostech a osobnostech, které se významně podílely na vývoji naší země.

Hovořily jsme o tom s mou nejstarší kamarádkou a spolužačkou Zdenou,

kteřá v dětství zažívala totéž. „Musíme zase Pražský hrad navštívit, dokud tu nejsou ty davy turistů,“ rozhodly jsme se. Jak jsme řekly, tak jsme učinily. „Jen klidně projděte,“ vybízely nás stráže u bezpečnostní brány. „My zadržujeme jen nebezpečné osoby,“ smáli se. Kromě nás nikdo ani nebyl v dohledu. A tak jsme zamířily ke Katedrále sv. Víta. Úplně jsme zapomněly, že za vstup do katedrály se musí platit. „Za peníze tam z principu nepůjdu,“ prohlásila Zdena a usedla na lavičku. Já jsem téměř se zatajeným dechem vstoupila dovnitř. A po všech těch letech jsem opět vnímala tu atmosféru a posvátnost místa. „Tudy kráčely dějiny,“ říkával nám tatínek při vstupu do katedrály. Procházela jsem v klidu chórem, kde jsou pochováni čeští králové a připomínala jsem si jejich jména a vzpomínala, co jsme se o nich učili ve škole: Břetislav I., Svatopluk I., Břetislav II., Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II. Do Kaple svatého Václava jsem mohla jen nahlédnout. A věděli jste, že konečnou podobu Hrobka českých králů dostala až v souvislosti s dostavbou katedrály pod vedením arch. Kamila Roškota v letech 1928 - 1935? I sarkofágy jsou tudíž, až na výjimky moderní. Jsou zde pochováni Václav IV. s manželkou Johanou Bavorskou, Jiří z Poděbrad a Ladislav Pohrobek, další panovníci z rodu Habsburků aj. Ale co je to platné, císař a král Karel IV. má samostatný sarkofág, zato jeho čtyři manželky jeden společný. Podle mě to není v pořádku, neříkám, že je to přímo diskriminace, ale již před dávnými léty jsem na to téma napsala báseň:

*Ať žije císař římský Karel!
Kráčely tudy dějiny
Však čtyři jeho manželky
sarkofág mají jediný*

Když jsem ještě na základní škole četla Dumasovy „Tři mušketýry“, silně na mě zapůsobilo, že francouzští šlechtici brávali své syny do Baziliky Saint-Denis, kde byli od desátého století pochováni francouzští králové. Mladí šlechtici si tak lépe uvědomili pravý význam hesla „noblesse oblige“ (šlechtictví zavazuje). A tak naše kroky při první návštěvě Paříže zamířily právě sem. Považte, králové nesoucí slavná jména: Chlodvík, Karel Martel, Pipin III. Krátký, Jindřichové i Ludvíkové od Ludvíka I. až po Ludvíka XVIII. (Koho by to zajímalo podrobněji, může si počíst na https://cs.wikipedia.org/wiki/Bazilika_Saint-Denis)

Velkým šokem pro mě však bylo, když jsme se od průvodce dozvěděli, že během francouzské revoluce byla některá těla vykopána a pohřbena v masových hrobech opodál. Náhrobky však

hned tak nepodiváme, ale když pomyslím, že na Pražském hradě jsem byla naposledy, když děti byly malé! Trochu se stydím, ale ty davy turistů a dlouhé fronty před bezpečnostními bránami mě odrazovaly. Hospůdka „U kanovníků“ hned za katedrálou byla vždy přeplněná turisty. Tentokrát jsme tam popíjely kapučino jen my dvě a dědeček s babičkou, kteří také chtěli vnoučatům konečně ukázat Hrad.

Jak se to stalo, že my domácí jsme se pro svou pohodlnost málem nechali vytlačit z tak důležitého místa? Vždyť tady máme nabírat sílu, posilovat naši národní hrdost a uvědomění. Možná to děláme i v běžném životě. Různé nezbytné a praktické věci, únava a pohodlnost nám brání dopřávat dostatek prostoru záležitostem duchovním. Doba je hektická a často ani nemáme čas si to uvědomit.

A tak bychom vlastně za tu vynucenou přestávku v „přelévání národů sem a tam“ měli spíš poděkovat. Poskytla nám prostor zabývat se více sebou, věnovat větší pozornost svým rodinám a v neposlední řadě si připomenout

*Jak se to stalo, že my domácí jsme se
pro svou pohodlnost málem nechali vytlačit
z tak důležitého místa?*

byly naštěstí zachovány, a to zásluhou architekta Alexandra Lenoira, který je prohlásil za umělecká díla. Z celé Paříže však na mě zapůsobilo toto místo mnohem více než „Eifelovka“ či Louvre. Zřejmě proto, že „tudy opravdu kráčely dějiny“.

Všechny evropské národy mají taková významná místa. Do Paříže se asi

významná místa a události naší historie. I když se věci pomalu navracejí do svých kolejí, přejme si, abychom v budoucnu byli více bdělí a za pomoci Ducha svatého dokázali lépe rozlišovat to opravdu důležité.

*RNDr. Markéta Hlasivcová
Dialog na cestě*

DIALOG?

Květoslava Salmonová

Umírám

S tebou to však ani nehne
Lhostejně hledíš na to jak
mé tělo rozhodávají nemoci a paraziti

a je ti to jedno

Občas mi podáš utišující lék
na uklidnění

nemoci mě ovšem nezbavíš
jen prodlužuješ mé umírání

Kolikrát jsem tě jen prosil
abys mi nedával tu kyselou vodu

Nedělá mi dobře

A kolikrát jsem tě prosil
abys nekouřil

Potřebuji zdravý vzduch
Dusím se

Ty se však bez kouření neobejdeš
Musel by ses vzdát svého pohodlí

Odepsal jsi mě

Už mě prostě nepotřebuješ
Když si vzpomenu jak jsem tě
míval rád

Dával ti domov teplo živil tě šatil
Měl jsem s tebou bojovat – vím

Ale mě byla sympatická
ta tvá směšná tvrdohlavost
se kterou ses rval se vším
a nakonec i se mnou

Podcenil jsem tě
a teď nemám na boj již sílu

Myslíš že přeháním

Ne – to tě mate můj mladický vzhled
stačí do mě fouknout a sesypu se

Tak na tuhle větu jsem čekal

Co že ti vyčítám že se staráš
že už dokonce víš jak mě vyléčit

Sliby ale žádného nemocného
ještě nikdy nezachránily

A pak musel bys porušit
svůj pohodlný stereotyp riskovat
zbavit se závislosti na penězích

A to ty nikdy nedokážeš

Doposud ses vždy jen ptal nejprve
kolik tě to bude stát

a teprve potom jak je to důležité
Jen si posluž jen se sarkasticky směj
jen si ironizuj a mávej ručičkou

Klidně tento můj výlev označ
moudrým slovem

a posuň ho jím do bezvýznamnosti

Nebude to poprvé ani naposled
na mě už to dojem neudělá –
znám tě

Nepotřeboval jsem tě nikdy k životu
nepotřebuji tě ani ke svému umírání

Ale co si počneš ty, člověče,

bez svého

LESA

Už se nám stýskalo

Přestože ještě doznívají karantén-
ní opatření a občas se objeví zprávy
o nových ohniscích nákazy, členky
a členové Pražského klubu spisovatelů
a Dialogu na cestě se rozhodli:

**„Do prázdnin se určitě musíme sejít!“
Ne, že bychom během karantény
zaháleli, to rozhodně ne! Webové
stránky Dialogu na cestě [www.
dialognaceste.cz](http://www.dialognaceste.cz) se plnily příspěvky
autorů k aktuální situaci, jmenujme
např. J. Dostálovou, I. Haráka, M. Hla-
sivcovou, D. Nerkovou, O. Nytrovou,
L. Romanskou, F. Vrbenskou, P. Burdu,
J. Cenka, M. Steina, V. Strachotu, B.
Ždichynce a další. Za všechny uveďme
báseň Jiřího Cenka, která výstižně
zachycuje atmosféru oněch dní:**

Jiří Cenek: zveřejněno 29. 3. 2020

Kdy zas potkám starou partu naši
za stoly bez ubrusů, bez kvítí,
při poetickém mariáši
zas do tmy lustr kdy se rozsvítí

kdy dobrá mysl propojí se kruhem
a tíha srdcí vzdá své šelesty
kdy tesknota, co ve verších tu hudem,
odpadne jak knoflík od vesty

kdy kapky strachu neorosí čela
a v chladném vínu jiskra zsrší,
zjihlý hlas se vzedme do tremola
pro nádech vítězného čtyřverší

Dokonce se uskutečnil virtuální „**Ve-
čer přiměřených depresí**“, který
pořádala známá spisovatelka a or-
ganizátorka literárních akcí Zora
Šimůnková. Účinkovaly v něm bás-
ničky Olga Nytrová, Markéta Hlasiv-
cová, Květoslava Salmonová. Hudeb-
ně doprovázel Václav Strachota. Ten
také pořady obou literárních klubů
redakčně upravuje a vyvěšuje je na
YouTube. Najdete je tam na adrese
(kanálu) Dialog na cestě.

Pozvali jsme všechny obvyklé účast-
níky našich akcí, ale neměli jsme
představu, kdo přijde. Jestli třeba ti
nejstarší nebudou mít ještě obavy
z nákazy či z cestování MHD.

Ale kdepak. Byla to radost, když se
ve dveřích objevovaly známé tváře.
Pro jistotu jsme se moc neobjímali,
to bychom učinili zadost karanté-
nním opatřením. Všichni se chtěli
podělit o své zážitky z období karanté-
ny. Kde jsme pobývali, jak jsme
to zvládali, co nám neobvyklá situa-
ce přinesla a další a další dojmy. Pak
Olga Nytrová přivítala odvážné pří-
chozí a seznámila nás s plány na další
setkání Pražského klubu spisovatelů
a Dialogu na cestě. Termíny zůstá-
vají na třetí a poslední úterý v měsí-
ci, ale novinkou letošního podzimu
jsou „vícenásobné“ prezentace no-
vých knížek. To proto, aby se dostalo
i na ty autory, kteří měli mít svůj ve-
čer v období zákazu setkávání většího
množství lidí. Například hned v září
se můžeme těšit na setkání se spiso-
vatelem a vědcem syrského původu,
doktorem Bahbouhem, žijícím v Če-
chách již desítky let. V rámci Setkání
3. věku si zase vychutnáme exotické
cestovatelské zážitky spisovatelky
a novinářky Hanky Hosnedlové.

A pak už probíhala neformální diskuse. O občerstvení se postaraly K. Salmonová a M. Hlasivcová, aby bylo učiněno zadost hygienickým opatřením, obě dámy dokonce desinfikovaly všechno nádobí.

Bylo to setkání plné radosti a vzájemné sounáležitosti. Rozcházelí jsme se dosti pozdě a neradi. Pobývat pospolu je pro nás radost a po tak dlouhé době jsme to cítili obzvláště intenzivně.

*RNDr. Markéta Hlasivcová,
Dialog na cestě*

KONFERENCE

Komunikace ve společnosti a církvi, možnosti a úskalí

Pozvánka: **Teologická konference ‚Komunikace ve společnosti a církvi, možnosti a úskalí‘**, která se měla původně uskutečnit začátkem května, bude realizována v **úterý 29. září 2020 Wuchterlova 5, Praha 6 Dejvice, Komenského sál**. Přihlášení na adrese: tomas.novak@ccsh.cz

Recenze básnické sbírky Mileny Fucimanové „Nezabíjejte toho krocana“

Recenze básnické sbírky Mileny Fucimanové „Nezabíjejte toho krocana“

Poezie musí být stará jako skála a mladá jako příboj.

R. W. Emerson

S vysokým stupněm skromnosti a pokory se, ruku na srdce, nesetkáváme příliš často, s kajícími už tím méně. Mnozí jedinci jsou spíše sebestřední, k pokoře se často vůbec nedopracují. Nebo jenom k její velmi malé míře. A mnohdy se zdá, že jim to ani nevadí, takový stav považují snad málem za žádoucí. Mnohé z nás ovšem život nesmlouvavě poučil o tom, že pokora vůči tomu, co nás přesahuje, svědčí o velikosti osobnosti. Vzpěčování se vůči zákonitostem světa poukazuje ke krátkozrakosti a pýše, hybris. Vše, co vede k bezmyšlenkovitosti a k pouhému zhlížení se ve svém já, je nebezpečné, jak básnička Milena Fucimanová velmi dobře ví.

Zamysleme se nyní nad několika jejími básněmi ze sbírky **Nezabíjejte toho krocana**, které mne nejvíce oslovily. Podle mého názoru naplňují intenci, že vést čtenáře k otázkám je poslání, což tvůrkyně hluboce chápe. Již v úvodní básni **Na schůdkách barokní sochy svaté Trojice** dychtivého čtenáře magicky vtáhne do zvláštního citového rozpoložení.

*Tři schůdky k barokní soše
v brumovském parku*

*Jako dítě jsem věřila: Že do té sochy
vejdu Že budu očekávána*

a nebudu se bát

Nic z toho se nestalo

Vidíme, že imaginace básničky je jiskřivá, nakažlivá. Podaří se jí spřízněně probudit i některou čtenářovu dětskou fantazijní představu, která obvykle zůstává zasutá hluboko v podvědomí?

Další báseň, nazvanou **Dnes**, jsem poprvé uslyšela z úst autorky na literárním večeru ve Werichově vile. A protože vím, že měla velmi mladou, talentovanou, ale nezralou maminku, byla jsem dojata tím, že její rodička prošla koncentračním táborem. Tajil se mi dech a vybuchovaly ve mně rozmanité představy. Jistě i proto, že také já jsem měla velmi nezralou matku se vším, co to často přináší jako celoživotní obtíže.

Dnes

*jsem o čtyřicet let starší než moje
zemřelá maminka*

*Mohla bych jí předávat zkušenosti
Nebo snad ona ví už*

daleko víc?

Mít tuhle jistotu: Uklidnila bych se

Fucimanová zde mluví stroze a úsporně, jako by slova vytesávala z kamene. O to silněji, že tu nenalezneme jedinou zbytečnou slabiku. A člověk by současně chtěl slyšet ještě něco víc. Vnitřně se s naléhavostí ptá, pátrá emočně po jádru sdělení. Doprožívá onen oblouk z povrchu planety do nebes, z údělu do završení. Roj otázek prolétává myslí. Autorka sugestivně působí

na uklidnění mysli i srdce. Vždyť asi opravdu naši blízcí, co odešli na druhý břeh, jsou občas s námi tak silně, že se ani nemůžeme nadechnout, nemáme slov...

Zastavme se nyní u klíčové básně, která obsahuje i nadpis celé sbírky... **a pořad prosím: Nezapomínejte toho krocana.**

Je to královské pečeti dlo venkovského dvora

Viděl mě často v šopě lízat uhlí Abych se dobrala k černé

Klovl si také a purpurově se nadul: Pryč s černotou! Co ani

zrno nevypučí!

Jsi tedy šťastný? ptám se ho Ale zhurta mě zažene až za plot

Kdyby mu vzali nejmilejší ze tří krůt: On zůstane pevný pro ty

zbylé dvě

I kdyby to mělo bolet

Autorka se opět ponořila do dětských let, kdy dítě klidně olízne uhlí, o černotě se baví se zvířetem. Vnímá bytostnou krocánovu sounáležitost s jeho družkami, věří v pevnost vztahů mezi opeřenci i v mužskou roli samce, který je pevný pro ty slabší. Dětství má svou mytologii, své hrdiny, svou hierarchii. Obojí pak poztrácíme, ale ti tvůrčí z nás si dané postoje vybaví velmi živě a dokážou je vtisknout do slov.

Opouštíme své dětství, své mládí i zralý věk, odcházíme do stáří a pak do bezčasí. A stejný osud občas čeká i místa, kde jsme žili. Osud svého rodného domu má M. Fucimanová hluboce vryt pod kůži a zachytila jej ve trojici sugestivních básní **Odcházení, Trumpeta a Dům číslo dvě stě jednašedesát.**

Z našeho domu zbyl jen pohrabáč Nej-spíš spadl z korby plné / haraburdí a ocítl se v trávě pod mladým stromkem bílého bezu /... / Starobylé zrcadlo v těžkém rámu ukradl soused...

Z kuchyně tety Andělky nezbylo nic než opuštěná trumpeta matná od špíny...

Dívám se na zašlé fotografie oprýskaných zdí milovaného / domu s popisným trojčíslem dvě stě jednašedesát /... / Ale dům dávno ztratil / rovnováhu Vypáčen z osrdí Vysvlečen ze sklepa Trčí jak / dement v košili-andělíčku a potom skrze okna vypustí duši / vepřovic a trámů / Ale navzdory všemu umírá jako gróf

Z domu básnířčina dětství zbudě vlastně jenom pohrabáč. Její silné obrazy ve mně vyvolávají vzpomínky na obdobný osud jednopatrového rodného domu s balkonem plným květin, který stával uprostřed Radotína v Praze 5. I dnes, když se po letech podívám na fotografii jeho sutin, nemám daleko k slzám. Musel ustoupit „pěknému“ panelovému sídlišti...

Dům, domov je jedním ze základních a nenahraditelných archetypů. A vyjádřit tuto skutečnost se autorce daří, občas i prostřednictvím šokující metafory („dement v košili-andělíčku“). Je věčná, pravdivá a má takový postřeh pro výmluvné detaily, až člověka zamrazí. Pomysleme si pak, spolu s Kierkegaardem, že fantazie je prostředníkem k nekonečnosti.

V básni **Zátiší s reflexním prachem**, věnované Filípkovi, autorka naráží na tajemství spjatosti dítěte se světem hvězd, vesmíru, s tím, co je našemu poznání prozatím nedosažitelné.

... / Jenže dítě se bojí a chce domů Protože v něm ještě nedoznaly / tajemné hlasy tmy a hvězd: Které je před sedmi lety vyvábily / z mateřského lůna

Co my víme o čase před zrozením. Na nejvýše můžeme básnický tušit a s pokorou naznačit otázky, na jaké se nedostává odpovědi, ovšem tyto otázky nelze v žádném případě neklást.

Milenu Fucimanovou nenechávají chladnou ani tragické události odehrávající se okolo nás. V básni Výduť galaktického jádra 22. 5. 2017 – Oltářní triptych proto reaguje

na sebevražedný teroristický bombový útok v britském Manchesteru.

Manchester v květnu Z mladých těl pukají šťastné ohýnky / Ještě je všechno zelené jako brambořiště Ještě... / Člověk by zaťal nehty do nebe a zůstal na nich viset /

(...)

Nač slova... Když... Praskot...

(...)

Na chodníku v jediném okamžiku zařve bolest jako / kastrovaný býk

Verš „Člověk by zaťal nehty do nebe a zůstal na nich viset“ má ostrou smyslově konkrétní existenciální naléhavost. Ano, naléhavost je synonymem autorčina přístupu ke světu. Kruté světové události ji nenechávají v klidu. Mohla by být vláčná, ležérní, napůl vnímaví, jen výběrově vnímaví, zpovykáná, ale ona to nedokáže.

Uvedme si ještě jednu ze závěrečných básní sbírky, již je *Zápas*, v níž v podtextu dýchá memento a proběhnuvší duchovní konflikt.

Děkuji Ti za noc pro mne vyřezanou Je cítit kličem Nehet

nechals v ní

Slunce – ten starý dřič – z ní za pár hodin vysaje piliny

Pojem naléhavost – to je ono charakteristické, co nalezneme snad v každé básni předkládané sbírky Mileny Fucimanové. Stálé apely na naši lidskost, na naši odvahu, odolnost, víru, na to, že osudy citlivých lidí souvisejí s křížem, který je položen na naše ramena a před jehož tíhou nemůžeme pro své živé svědomí couvnout. Básnička ví, spolu s Emersonem, že skepse je pomalá sebevražda. Odmítá skepsi. Obětavost a lásku k bližnímu bere zcela vážně a s plným nasazením.

Dovolím si na závěr recenze citovat slova velikána světové literatury F. M. Dostojevského: „Kdybys zničil v lidstvu víru v nesmrtnost, nevyschla by pouze láska, ale všechna životní síla, která udržuje život světa.“ Celek básnické sbírky Mileny Fucimanové ve mně vyvolává neumlčitelnou vzpomínku na tuto velkou osobnost literatury, která ví, co je svědomí, co je lidskost, co je hřích. Dostojevskému je jako spisovateli s velkým posláním jasné, že pokud by nebyl Bůh, bylo by vše dovoleno.

Rio Preisner píše o Šaldovi, který rozpoznal základní rozdíl mezi Březinou a Zahradníčkem, totiž v tom, že první „bojuje o Boha“ zatímco druhý ho má „jako jistotu, jistotu tak bezesporou, že mu prolíná a prostupuje všechno a účastní se přímo na stavbě jeho světa tělesného a duševního“. Podle Preisnera tím narýsoval dělicí čaru mezi gnostickým dualistou Březinou a kreaturálním realistou a křesťanem Zahradníčkem; neboť onen Bůh, jenž „prostupuje všechno“, není Bohem panteistickým v tradici spinozistické, nýbrž Bohem Kristem zpřítomněným v dějinách, vykupujícím na kříži jejich nejhlubší skutečností grunt.

Milena Fucimanová má v sobě onu zahradničkovskou duchovní stabilitu a zřetelnou hodnotovou zakotvenost. Není z těch, kdo slepě věří udržovanému mýtu pokroku a zákonitého vývoje k humanitě.

PhDr. Olga Nytrová

CESTA K POZNÁNÍ, NADĚJI A VIZI, aneb Letní slavnost ke 100. výročí založení CČSH a NO v Rakovníku

Za krásného nedělního a slunečného počasí dne 9. srpna L.P. 2020 se konala pod patronací členů NO CČSH v Rakovníku „Letní slavnost, ke stoletému výročí založení CČSH a NO CČSH v Rakovníku. Akce byla uspořádána v nově rekonstruovaném a zkolaudovaném areálu Husova sboru v Havlíčkově ulici v Rakovníku. Cílem této akce bylo dostaveníčko a zastavení v časech minulých, přítomných, s vidinou časů budoucích. Po vzpomínkách na doby minulé, ať radostné či neradostné, byly účastníkům představeny nové náměty k zamyšlení a možnosti rozvoje a vizi do budoucnosti. NO v Rakovníku pro tyto účely připravila ve spolupráci s Akademií techniky 4.0 spousty dílčích aktivit, a to jak pro malé a velké, tak i pro seniory, aby si alespoň na chvilku odpočinuli od běžných strastí a přijali v klidu a pohodě bezstarostný čas krás života a smysluplně strávených volných chvílek určených k meditaci a především

k odpočinku. Pro tyto účely byla vyzvednuta z archivu cenná kronika NO a byly zajištěny 3 velké projekce na velkoplošných obrazovkách s tematickými prezentacemi, připomínajícími podstatu víry a vzniku CČSH ve 20. letech minulého století. Součástí této prezentace bylo mimo jiné i představení nově rekonstruovaných prostor v objektu včetně příslušenství, kdy rekonstrukční práce byly zahájeny cca před 12 měsíci. Dále byly představeny nové vize možnosti a propojení aktivit s dětmi a mládeží v rámci různých forem podpory vzdělávání. Za zmínku stojí i představení projektu vzniku církevní ZŠ Mistra Jana Husa v Rakovníku /1.inovativní ZŠ v Rakovníku/. Celá akce byla zahájena tradiční nedělní slavnostní bohoslužbou pod vedením biskupa pražského doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D, vikářky Mgr. Růženy Adamové, novopečeného faráře Ing. Mgr. Jiřího Macouna a Hany Tonzarové, Th.D.,

kteřá doplnila průběh bohoslužby krásným zpěvem. Vzhledem k velkému počtu účastníků a věřících z různých koutů Česka byl sál naplněn, k prasknutí, (a pokud to takto půjde dál, bude se muset pořadatel, t.j. NO zamyslet nad možností dalších dílčích stavebních úprav pro zvýšení kapacity prostor ☺). Po krásném a po sobě bezchybně navazujícím souznění mezi knězi konajícími bohoslužbu a věřícími si všichni odnášeli nezapomenutelný zážitek pospolitosti a posílení víry v duchu ekumenických tradic a historických základů víry dle CČSH. Po skončení bohoslužby byla zahájena další část programu Letní slavnosti. Na nově vybudovaném venkovním pódiu byla po úvodních slovech biskupa pražského doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D, vikářky Mgr. Růženy Adamové a faráře Ing. Mgr. Jiřího Macouna zahájena kulturní část akce. Ta byla rozdělena do několika bloků, např. živým pěveckým vystoupením zpěvačky Viktorie Zimmermannové s klavírním doprovodem Radky Dědičové. Následně proběhlo loutkové představení loutko- hereckého spolku v Rakovníku, Za branou, s pohádkou pro nejmenší. Dále si účastníci mohli prohlédnout část rekonstruovaných prostor objektu Husova sboru v krásném areálu zahrady. Součástí programu byl i den otevřených dveří do Akademie techniky 4.0, která je umístěna v části rekonstruovaných prostor a kde se mohli zájemci seznámit i s novými výukovými metodami a vybavením v oblasti 3D tisku, robotiky části VR a školních dílen za využití nejmodernějších komponentů, strojů a pomůcek od spol. TTS. Návštěvníkům byl představen i nový výukový 3D software od spol. Corinth pro podporu vzdělávání na ZŠ, SŠ až po VŠ. Ve venkovní části párty stanu si děti mohly vyzkoušet kreativní dovednosti při stavění cihliček z pálené hlíny

a malty a následně si mohly vyzkoušet kompletace panáčku Valeáčků výtisků na 3D tiskárně.

V akademii si poté mohly vyzkoušet dovednosti v rámci programování robotů a 3D pera. Samozřejmostí podpory akce byly i stánky s prodejem medu, ukázkou včelího úlu a byl zajištěn i prodej triček a hrnků s novými symboly ke stoletému výročí pomocí karikaturní kresby, o který byl nemalý zájem. Třešničkou na dortu bylo i zajištění občerstvení pro návštěvníky akce formou grilu a lahodného moku. A to vše za vydatné pomoci sluníčka, které svou intenzitou podtrhlo celý průběh vydařené akce. Lze říci, že návštěvníci si tento den užili a strávili tak příjemné chvíle v náručí Husova sboru CČSH. Závěrem bychom chtěli touto cestou vyjádřit poděkování Pražské diecézi a všem jejím členům, vikariátu Beroun a dalším lidem, kteří tento projekt revitalizace areálu Husova sboru po strastiplných a bezradných letech podpořili. Je to cesta a myslíme, že správná. Snad tyto řádky vlijí další chuť do práce ostatních NO CČSH, tak abychom se třeba za 100 let za sebou mohli ohlédnout a potěšit se z dobrého pocitu slušně vykonané práce s odkazem na víru, která stála na počátku vzniku naší církve. Hezký čas.

*Autor. Ing. Miroslav Vrána
Uveřejněno současně v týdeníku CČSH
Český zápas.*

Naděje v poezii českých básníků aneb O fenoménu dosti zanedbávaném

Naděje je tematizována v náboženství, v mýtech, v literatuře, v hudbě, ve výtvarném umění i na divadle a ve filmu. Zabývat se nadějí je inspirativní pro cestu do hlubin vlastního nitra. Jsme bytosti, omezené svou smrtelností, pohybující se mezi nadějí a beznadějí. Na tomto napjatém laně visíme nad propastí. Ale nadějí nám nevezme nikdo, nepustíme se jí, ona nás vede k plnosti příslibu věčnosti. Už latiníci věděli, že dokud dýchám, doufám.

Bytostmi, které mají pro odhalování fenoménu naděje zvláštní senzorium, bývají básníci. Mysticky nasvícený a prorocky laděný **Otokar Březina**, svítící svátky *modlitbou duše své a meditacemi*, napsal Modlitbu za nepřátele. Jak známo, v Bibli, v Novém zákoně je převratným momentem ono rozhodnutí nepřátelům odpustit. Zbavíme-li se pomstychtivé posedlosti, záštiplný uzel se rozplétá. ODPUŠTĚNÍ je výsostným aktem, který teprve otevírá cestu NADĚJI v její plnosti. Ze své vlastní síly nejsme nikdo s to plně odpustit – jde o hnutí duše, které v běžné psychologii neexistuje v té plnosti a bytostněm nasazení.

Čin odpuštění je událostí, která se může odehrát jen z moci Ducha, lidská bytost sama se nedokáže zbavit nečisté příměsi zbytkové zášti a egoistické spekulace, i když odpouští s největší upřímností a opravdovostí – i tam máme své lidské limity, jsme omezení, koneční, vztažení a neabsolutní. Ostatně generální pardon se může odehrát jen z moci Krista, z moci Boží. Tato naděje je pilířem světa.

Březina se modlí za ty, *kteří čekají v budoucích jitrech na jitra našeho*

rodu. Tvůrce vnímá kosmickou nadějí lidského rodu, jde tu o nejhlubší propojení lidstva, lidstva duchovně naplněného a přicházejícího k Všudy přítomnému, jehož *láska padá jako hořící síra v zahrady pozemské lásky*.

Zabývat se nadějí je produktivní pro naše sebepochopení. Uvědomujeme si, jak úžasné je spektrum možností či způsobů existence. Velká umělecká tvorba oponuje „zvěčnění“ vztahů. Jestliže druhého neberu bytostně vážně, dělám z něho věc. Zde si promítneme ono osvědčené frommovské „být“ anebo „mít“. Pokud s někým toužíme sdílet společnou budoucnost, společnou víru a nadějí, bytí jako takové, je onen bližní pro nás živý, v opačném případě je pro nás odtýlý, mrtvý.

Poetové nám pomáhají hledat a objevovat své bytostné určení, metaforou poodhalují cíp tajemství, na vteřinu se dotknou existenciální hlubiny. Lidskou nouzi i nadějí básníci zasazují do organické souvislosti s oblastí transcendentna. Kosmickému dění dává smysl odpovědné osobní společenství nesené láskou a pravdou. Čtenář v dialogu s básníky ukončuje tázání po příčinách, po minulosti

a stojí na prahu lidského sebenalezení, pokouší se o sebezpřijetí a sebetvorbu.

Halasův symbolický *kohout pláší smrt*. Něčím, co nad smrtí vítězí, je u tohoto tvůrce klenot, jímž je Slovo. Velkou českou spisovatelku, Boženu Němcovou, velebí František Halas slovy *V jesličkách úst Naší krásné paní / ty čtoucí zdali víš / z početi lidu z jeho milování / se zrodila tvá věčnost již*. Cítíte z jeho veršů ten příliv povzbuzení a naděje?

Jiří Orten ve svých denících, vydaných pod názvem *Žihaná* kniha, vysílá varovný signál: *V zemi bez podnebí, / v krajině, kterou minul Spasitel / – A malý úsměv: v zemi, jejíž hřeby / jsou nejsiřejší, neboť není těl*.“ Autor prožívá situaci, o níž se domnívá, že je horší, než být o samotě s ukřižovaným Ježíšem, protože kolem Ježíše byla půda sice nepřátelská, ale židovsky určená, to znamená nasvícená. Zde bylo možno počítat s odpovědí a nějakým podáním ruky, kdežto Orten se vidí v zemi, kterou Spasitel minul a která je tudíž jakoby vyduťtá prázdná, protože tu dokonce schází těla, jež by mohla být přibita na kříž. Jde o úděsnou vizi, která evokuje situaci naprosté prázdnoty a nemsynlnosti, což je jakási Golgota na druhou. Co je ostatně horší, než když na nás zívá nicota, čili naprosté opuštění Kristem a Bohem samotným?

Karel Kryl ve své *PIETĚ* je drastický a ironický: *V rohu náměstí / kousek od nádraží / pod černým baldachýnem / komínem vytvořeným / nemá bolesti / stála nad drenáží / Madona s mrtvým synem / umučeným / ... / Stojíce u Piety / kouřili cigarety / a šnapskem žízeň hnali / kilometr klusem / Kuplety z kabaretu / zpívali pro Pietu / a když je dozpívali / otráslí se hnusem*. O to víc na nás dýchne

touha po naději, která z těchto emocionálně silných řádků vyzaruje. Verše sice vykřikují hnus, odpor, zdevalvované lidství, křivdu – ale pod tím vším je skrytá nota, která naznačuje, že člověk žije tenounkým praménkem naděje, kterou si nedá za žádných okolností vzít – v podvědomí básníka je zasazeno hluboké vztahování se k Madoně s mrtvým Synem na kolenou. Cítíme vnitřní vazbu se slovy Matoušova evangelia Mt 27, 57n.

Ivan Diviš ve svých *Žalmech* znechucen vidinami krematoria prosí: *spíš mi pošli vidinu Ježíška / spícího dosud v útrobě Panny*. Po výčitkách a deziluzích, týkajících se vlastní osoby a jejích postojů, vykřikne ze dna duše: *Nevím jak na to Nevím jak na to / dej mi někoho obejmout / Vlož píseň do mých úst / Uskutečni se, dostav se už dnes, / už dnes v poledne – / abych všechno pustil z rukou a zajásal / zajásal a všichni se mnou –*. Vnímáme tu korespondenci mezi jeho verši a biblickým oddílem Mt 1, 23. Ve své Teorii spolehlivosti Diviš potom napsal: „*Myšlenka, že Bůh existuje, je právě tak děsivá jako že neexistuje. A obojí je mimo veškeren pomysl*.“

Co spojuje jmenovanou pěťici českých básníků? Tyto velké umělecké osobnosti se vyjadřují k naději nejen běžně literárně, ale jejich textem proznívá i hluboká existenciální nota. Jmenovaní čeští mistři slova nám vlévají ducha naděje skrze vlastní hledání a víru, prostřednictvím královny poezie. Ona je vanutí, vstup do čtvrté dimenze. Věci jsou zvláště nasvíceny krásou, na zlomek vteřiny se dotýkáme posvátna a cítíme pokorný úžas před Absolutnem.

PhDr. Olga Nytrová

**V sobotu 19. září. 2020
od 10.00 do 16.00 h.**

**na nábřeží Cyrila a Metoděje –
louka u hasičské zbrojnice na Sázavě (okr. Benešov)
(za deště ve Sboru ČČSH opata Prokopa na Sázavě)**

XX. POUŤ NA SÁZAVĚ

ke 100. výročí Církve československé husitské – celocírkevní setkání „novokřtěnců“

PROGRAM

10:00 h.
bohoslužba pod širým nebem

NOVINKA
11.30 a 13.30 h.
Štafetový běh Emila a Dany
Zátokových o putovní
kalich opata Prokopa

12.00 h. Agapé
Společné hodování
pod širým nebem bude
již tradičně oživeno
kvízem o ceny!

14.15. h.
vystoupení dětí
z DD Sázava

14.30–16.00 h.
Uplugged Trio
podívej se na stránky
husitské ZUŠ Harmonie
a těš se na koncert
jejich tří učitelů

10:00–13:00 h.
výtvarná soutěž pro děti:
„Žít ve společném domě“

14.00 h.
vyhlášení a ocenění účastníků
štafetového běhu
a výtvarné soutěže

12.00–16.00 h.
Děti i rodiče čeká
zážitková hra – každý
získá odměnu

NOVINKA
workshop Akademie
techniky pro děti –
možná přijde i robot!

PO CELÝ DEN

NOVINKA – prezentace škol a sociálních a diakonických zařízení
keramické výrobky z dílny Nazaret, fair trade káva
a další občerstvení a **CUKROVÁ VATA :-)**

Vstup dobrovolný • pout-na-sazave.webnode.cz

Pout' na Sázavě pořádá Církev československá husitská
za finanční podpory MK ČR ve spolupráci s městem Sázava

Český zápas
Týdeník Církve československé husitské

HUSITA

at AKADEMIE
TECHNICKÝ 4.0

MINISTERSTVO
KULTURY

100 let 100 let
Církve československé husitské